Polderhuis blad

Wasschappels Magazine

nummer 80 - oktober 2018

Het Polderhuis museum & meer

Terugblik

Vallende bladeren stemmen weemoedig en nopen tot omzien en bezinning. Terugblikken doet ook dit herfstnummer met aandacht voor het achter ons liggende hete en heftige zomerseizoen, voor de Westkappelse historie en tradities, voor de herdenking van de oorlogsslachtoffers.
Maar de toekomst ontvluchten we niet, met de ingrijpende herinrichting van het Polderhuis op stapel. Met een jonge Westkappelse ondernemer, verhalen van Ad Hanneman en anderen en met informatie in woord en beeld kijken we achter- en vooruit.
En gelukkig drukt ook bij de vrolijke Westkappelse schone op deze cover de last van de traditie en haar 19e-eeuwse Walcherse dracht niet al te zwaar op de schouders.

HOOFDSPONSORS

AUTOBEDRIJF
oreel
Zoutelande
Verkoop van alle merken
Reparatie & onderhoud van alle merken
APK keuringstation
Altijd een assortiment jong gebruikte Opels!
Molenweg 74, 4374 NP, Zoutelande
Tel. 0118-561276
info@autobedrijforeel.nl / www.autobedrijforeel.nl

Westerbeke
06-51421696
Elektrische Installaties

Polderhuis varia

Hoe warm het was en hoe ver

Het Polderhuis kijkt terug op een lange, hete en in alle opzichten geweldige zomer. Weliswaar soms tè heet en een bijkomend minpuntje is wel de extreme en problematische vormen aannemende droogte. Maar afgezien daarvan kon iedereen volop genieten van het prachtige weer, buitenactiviteiten en evenementen. En het was druk, op Walcheren, in het Polderhuis, op straat, op het strand, overal zag het zwart van de zomervierende mensen. De vuurtoren en het ijzeren torentje kregen ook bijzonder veel bezoekers, zelfs zoveel dat af en toe bijzondere maatregelen moesten worden genomen om de enorme toeloop in goede banen te leiden. Het Polderhuisterras deed goede zaken, evenals de museumwinkels in Het Polderhuis en de vuurtoren, vooral met de nieuwe hebbedingetjes. De activiteiten en manifestaties die door het Polderhuis en anderen georganiseerd werden, konden zich eveneens verheugen in veel publieke belangstelling, mooi weer en hoge waarderingscijfers. Onvergetelijke hoogtepunten waren de Dijkfeesten XL, de woensdag van Nostalgisch Westkapelle en de Zeeuwse Streekdrachtendag met de orginele en alom bewonderde VERklederdrachtenshow. Niet alleen dankzij de gunstig gestemde weergoden konden de evenementen een succes worden. Veel is te danken aan de intensieve samenwerking en inzet van de daarbij betrokken personen en instellingen. Een compliment is op zijn plaats aan iedereen die heeft bijgedragen aan de organisatie van het Westkappelse zomer- en evenementenseizoen.

De VERklederdrachtenshow op de Liberty Bridge; foto Mieke Roelse

Herdenking oorlogsslachtoffers 1 november 2018

Op donderdag 1 november a.s. herdenken we de Westkappelse slachtoffers van de 2e Wereldoorlog, zowel de burgerslachtoffers als de geallieerde militairen die bij de bevrijding zijn gesneuveld.
Om 11 uur, bij de Liberty Bridge achter het Polderhuis gedenken we met de veteranen alle militairen die in en om Westkapelle vielen. Ceremoniemeester is Leon Dewitte. Het programma wordt in het Engels gesproken
De brassband OKK verzorgt de muzikale omlijsting met koraalmuziek en speelt de volksliederen van de bij de bevrijding van Westkapelle betrokken landen.
Om 12 uur is de herdenking van de burgerslachtoffers bij het monument achter de vuurtoren, met een toespraak van een vertegenwoordiger van de gemeente Veere.
Ook hier speelt OKK toepasselijke muziek en als slot het Wilhelmus.
Aansluitend om 12.45 uur is er een korte ceremonie bij het landingsmonument bij het KNRM-gebouw op de dijk.
Dat de herdenking eraan mag bijdragen dat de wereldvrede een stapje dichterbij komt.

Zing maar mee

Eén avond slecht weer in een hele zomer en uitgerekend dan zou er voor het eerst na het overlijden van Piet van Rooijen weer een Zing-maar-mee-sessie zijn. Maar geen nood, een week later kon het wel. De Westkappelse traditie van 'aawerweese' zingen blijven we in ere houden. Er zijn weer enkele nieuwe zangavonden gepland, met als leiders en begeleiders afwisselend Jo en Jan Theune, Piet Willeboordse, Erik Cijvat, Mieke Roelse en Mieke Teljeur.
De eerstvolgende zangavonden zijn op 18 oktober 2018 in het Kasteel van Batavia en op 22 november 2018 Bij de Koster. Aanvang 19.30 uur.

Culinaire specialiteit van het Polderhuis

Meer dan 7000 zijn er intussen van verkocht. Het is dan ook een bijzondere en unieke lekkernij, het speciaal en uitsluitend voor Het Polderhuis gemaakte appelrondje.

Van heinde en verre komen de mensen speciaal naar het Polderhuis voor koffie met een appelrondje. Brabanders, die de deugden van hun eigen streek doorgaans toch niet onderschatten, laten er hun Bosse Bol en zure zult voor staan. Belgen prefereren

het Polderhuisgebak boven hun ook niet te versmaden babelutten en Geraardsbergse mattentaart.
Ons bij de koffie zo populaire appeltaartje is gemaakt volgens een traditioneel en geheim recept bij de bakkerij Koppejan, waar vooral onze plaatselijke banketbakker Maarten Pouwelse zich erin heeft bekwaamd.
Hulde aan de makers van het appelrondje!

Heiploeg en tuinmeubilair

(door Kees Minderhoud)

Ondanks dat de gemiddelde leeftijd van de heiploeg de aowgrens zachtjesaan benadert, zitten de mannen nog boordevol energie. Elk jaar is er binnen de ploeg wel iemand die met een idee komt om de komende tijd eens aan te pakken. De beste suggesties komen vaak tijdens de driemaandelijkse vergaderingen op zaterdagnamiddag. Op deze wijze zijn afgelopen jaren onder andere de Liberty Bridge gemaakt, de boegspriet van de City op een sokkel geplaatst en een stuk paalhoofd met gordingen en kespen gerealiseerd.
Het laatste project dat door de mannen is opgepakt is het maken van een nieuwe heistelling inclusief heiblok. De bedoeling van het project is dat de nieuwe heistelling dient als blikvanger voor het Polderhuis en voor de bezoekers duidelijk maakt hoe de palen in de vele paalhoofden langs de dijk en op het strand indertijd zijn aangebracht. Tevens zal de heiploeg de heistelling gebruiken tijdens demonstraties waardoor het 'zinloze' heien van een paal in het grasveld van het Polderhuis verleden tijd wordt.
Afgelopen winter is gewerkt aan het maken en in elkaar zetten van de verschillende onderdelen zoals de schalk, schoren, bêde, staert en een schijf. Het bêde en de schalk zijn overlangs gezaagd uit een oude grenen paal die één van de heiers nog ergens wist te liggen.
Nadat het houtwerk op maat is voorzien van de benodigde kepen, blessen en gaten, het ijzerwerk voor de verbindingen is gemaakt en gemonteerd, is de heistelling vastgezet op het paalhoofd in de tuin van het Polderhuis. Niet zonder slag of stoot eigenlijk maar op een door de gemeente verleende omgevingsvergunning voor het aanbrengen van tuinmeubilair.
De volgende vergadering van de heiploeg komt er al weer aan. Wat zal het volgende project zijn???

De heiploeg met de nieuwe heistelling op het Poppelaarshoofd; foto Mieke Roelse

Zaagwerk voor een nieuwe heistelling; foto Kees Minderhoud

N8 van de Nacht - 27 oktober 2018

In de jaarlijks georganiseerde Nacht van de Nacht is het de bedoeling dat het echt donker wordt, om zo te kunnen ontdekken hoe mooi zo'n stikdonkere nacht kan zijn.
In die Nacht van de Nacht zijn er in het gehele land evenementen in het donker; ook veel bedrijven en gemeenten doven de lichten van gebouwen en reclameverlichting.
De vuurtoren en de ijzeren toren zijn open voor het publiek van 20:00 tot 23:45 uur.
Om 19.30 uur is het tijd om je lampion te laten schijnen in de nacht met de Lampionoptocht met muzikale begeleiding van OKK. Geen lampion? Vanaf 19:00 zijn ze te koop op de Markt. De tocht eindigt bij de vuurtoren Het Hoge Licht.
De straatverlichting wordt uitgeschakeld dus het wordt ècht donker in het dorp. En wil je het nòg romantischer maken, dan kun je in de Westkappelse restaurants dineren bij kaarslicht.

Polderhuis 2.0

De vernieuwing en herinrichting van het Polderhuismuseum komt in gestrekte draf dichterbij. Op 3 december a.s., of misschien zelf wel al enkele dagen eerder, gaat het museum voor enkele maanden dicht. Vanaf dat moment is er veel werk te doen. Inpakken, verhuizen, schilderen en behangen en nog talloze andere karweitjes. Vaak zijn dat eenmalige klussen en juist daarvoor kunnen we wat meer 'tijdelijke' handen gebruiken. Voor wie niet beschikbaar is voor geregeld, periodiek terugkomend vrijwilligerswerk in het Polderhuis, maar zich toch op een andere manier daarvoor wil inzetten, ligt hier een mooie uitdaging. Vrijwilligers kunnen contact opnemen met Ada van Hoof, e-mail polderhuis.ada@zeelandnet.nl

Voor het vertalen van de informatieteksten van het vernieuwde museum in het Duits hebben zich intussen wel veel vrijwilligers aangemeld. Zes mensen uit Duitsland, waarbij een daar wonende Westkappelaar, voelen zich zo betrokken bij het Polderhuis dat ze een deel van het vertaalwerk voor hun rekening willen nemen. Ook enkele professioneel Duitstalige Nederlanders willen daaraan pro deo meehelpen.

Als alles volgens plan verloopt, krijgen we op 8 februari 2019 een feestelijke heropening.

Het museumcafé blijft wel de gehele winter open. Er komt een tentoonstelling van zelfgemaakte quilts, gevolgd door een tentoonstelling opgezet door de gezamenlijke kerken. Op de donderdagen worden activiteiten georganiseerd (zie de evenementenagenda elders in dit blad). Op zaterdagen komt er onder de noemer 'Podiumtijd' gelegenheid voor verenigingen en muzikale of creatieve Westkappelaars om zich te presenteren.

Boek 'Zonen van Westkapelle'

De heropening van het vernieuwde museum op 8 februari 2019 krijgt extra glans door de verschijning en presentatie op dezelfde dag van het boekwerkje 'Zonen van Westkapelle', samengesteld en geschreven door Edo Hebinck en in eigen beheer uitgegeven door Het Polderhuis.

Het boekje gaat over de vriendschap tussen drie verschillende mannen van verschillende leeftijden, met allen een geschiedenis in en herinnering aan Westkapelle. Koos van Elsäcker (1883-1972), Jan Campert (1903-1943) en Adriaan Viruly (1905-1986), zonen van resp. de hoofdonderwijzer, de dokter en de burgemeester en ook 'Zonen van Westkapelle', zijn ondanks het leeftijdsverschil, vrienden geworden. Maar het is niet alleen de vriendschap die hen bindt, Westkapelle en Zeeland lopen als een rode draad door hun leven en hun relatie. Alle drie zijn ze intensief met taal bezig (als schrijver of als voordrachtkunstenaar) en in die hoedanigheid hebben ze ook andere schrijvers aan zich weten te binden.

De auteur van het boekje is conservator van Museum Droom en Geheugen, een reizend museum dat tentoonstellingen brengt over vergeten of weinig gekende geschiedenissen.

Het boekje telt ongeveer 90 pagina's. Graficus Bert Hoekstra maakt voor de omslag een houtsnede van het Hoge Licht in Westkapelle. Er worden 200 exemplaren gedrukt en genummerd.

Met deze kunstzinnige uitgave wil het Polderhuis de drie Westkappelse jongens in herinnering roepen en eren. De ontwikkeling van hun kunstenaarschap wordt geplaatst in een Zeeuwse omgeving.

DROGIST
MELIS
WESTKAPELLE
de winkel van alles!

Schildersbedrijf
PeBo
Westkapelle
Tel: 0118 - 572 371
M: 06 - 13 13 20 61

Uiteraard zal het vernieuwde Polderhuismuseum in een vaste deeltentoonstelling aandacht besteden aan deze drie mannen.
Binnenkort wordt een extra folder bezorgd met meer informatie en de mogelijkheid van voorintekening voor het verkrijgen van dit bijzondere boekwerkje.

Bijzondere objecten en verhalen

Bijzondere verhalen, bijzondere objecten, daaraan gaat het vernieuwde museum extra aandacht besteden. Hiervoor komen er twaalf object-kijkboeken gemaakt over de 2e Wereldoorlog en zes over de geschiedenis van de dijk. Voor deze objectboeken zijn de expositiemakers ook op zoek gegaan naar onbekende objecten en nog onbekende verhalen.
In haar onderzoek stuitte Ada van Hoof op een afbeelding van een grote bijzondere zilveren penning (doorsnede 7 cm.) uit het jaar 1660, die een Westkappels verhaal meedroeg. Ada ging natuurlijk naar dat verhaal op zoek. Na een spannende tocht op het internet bij zeven verschillende bronnen was het verhaal compleet.
De bijzondere penning is in 1660 geslagen in opdracht van de provincie Zeeland. De aanleiding daarvoor was het ophalen van goederen het wrak van een gezonken schip *Hopman Waterdrinker*. Dit schip was al in 1060 gezonken in de Noordzee, in de buurt van Westkapelle met aan boord volgens overlevering kanonnen, edelstenen en munten. Een zekere Trewleben uit Denemarken vond 600 jaar later een werktuig uit, om voorwerpen uit gezonken schepen naar boven te halen. Het lukte hem rond 1660 om de lading van het voor de kust van Westkapelle liggende scheepswrak te bergen.
De uitvinder werd daarna wereldwijd ingezet om te helpen bij bergingen.
Informatie over de uitvinding zelf was niet te vinden. Misschien wel in Denemarken waar Trewleben vandaan kwam. Maar Ada kent geen Deens. Dat de berging toentertijd veel indruk maakte in en om Westkapelle blijkt wel uit het gedicht dat Jan Floriszoon, stadssecretaris van Westkapelle van 1636 tot 1665, er over schreef.
Liedjes waren en zijn immers manieren om gebeurtenissen te vertellen en te bewaren en ook de toen revolutionaire manier van wrakkenberging staat erin beschreven.

Het lied van Jan Floriszoon is opgenomen in de omvangrijke bundel *'Onze mannen ter zee in dicht en beeld. Gedichten, portretten, penningen en grafmonumenten door tijdgenoten, verzameld door dr. D.F. Schreurleer, 2e deel, 1655-1678*, gedrukt in het 17e eeuwse Nederlands. Een fragment:

Is daer een Schip door storm en leek
Gesoncken tot den grond,
Sy heden stracks dat groot gebreck,
Met Zeylen onder 't rond,
Met pompen sonder rust,
Met putten sonder kijven,
Tot dat het Schip met lust
Heel droogh begint te drijven.

Simpel vertaald: span zeilen onder de te bergen goederen of schip en pomp daar lucht tussen. Door de lucht komt de lading naar boven.

Er zijn twee musea bekend die de munt in bezit hebben. Het MuZEEum in Vlissingen heeft de munt in de vaste expositie en wil hem de eerste jaren niet uitlenen. We hebben ook een museum in Haarlem gevonden waar we een bruikleenverzoek naar hebben gestuurd.
Wat we wel hebben, zijn twee bijzondere foto's van de voor en achterkant van de penning, afkomstig van het MuZEEum uit Vlissingen. Met dank!
Kijk goed naar de voorkant, we zien daar een prachtige skyline van Westkapelle uit 1660.

Nieuwe bestemming voor schaalmodel HMS Hood

Voor het schaalmodel van het Britse oorlogsschip HMS Hood zal na de voorgenomen herinrichting van het Polderhuismuseum jammer genoeg geen plaats meer zijn. Maar een nieuwe bestemming diende zich aan.

John Alan Hamilton (1919-1993), The Bismarck Action: The Destruction of HMS Hood. Imperial War Museum Londen

De Hood, een geschenk van het bouwbedrijf Heijmans, stond in het Polderhuis vanwege de gelijkenis met het slagschip Warspite, dat een belangrijke, zo niet doorslaggevende rol speelde in de slag om de Schelde. Door hevige beschietingen van de Duitse stellingen op Walcheren op 1 november 1944 konden die goeddeels worden uitgeschakeld, wat de landing van de geallieerde troepen mogelijk maakte. Daarbij werden helaas ook de toen nog overeind staande gebouwen in Westkapelle met de grond gelijk gemaakt en ook een groot deel van Domburg werd verwoest. De beschietingen kostten aan veel burgers het leven.
De Hood was zelf niet betrokken bij de oorlogshandelingen in en om Westkapelle, reden waarom er hier na de vernieuwing van de vaste expositie van Het Polderhuis voor het schaalmodel geen plaats meer is. Het model verdient echter een waardige bestemming en daarom is contact gezocht met de Engelse Hood Association. En die wilde het scheepsmodel wel graag hebben en toevoegen aan haar collectie.

De HMS Hood was een slagkruiser van de Admiral-klasse, vernoemd naar de achttiende-eeuwse admiraal Samuel Hood, en gebouwd ten tijde van de 1e Wereldoorlog op de werf van John Brown and Company, Clydebank in Glasgow. Zij was op het moment van de tewaterlating het grootste oorlogsschip ter wereld en de trots van Groot-Brittannië. De Hood werd ingezet bij de jacht op het beruchte en voor de geallieerde marine bijzonder gevaarlijke Duitse oorlogsschip Bismarck. In een zeeslag in de straat van Denemarken op 24 mei 1941 werd de Hood echter getroffen door een granaat, waarschijnlijk afgeschoten vanaf de Prinz Eugen, die deel uitmaakte van het eskader van de Bismarck. Zij brak na een explosie in de munitieruimte in tweeën. Het schip ging snel ten onder en nam 1415 mensen mee de dood in. Slechts drie mensen overleefden de ramp.
Het dramatische verlies van het symbool van de Britse macht op zee was voor veel Britten een grote schok. Daarom zette de navy alles op alles om de Bismarck en de Prinz Eugen uit te schakelen. De Prinz Eugen ontsnapte, maar de Bismarck kon al op 27 mei 1941 tot zinken gebracht worden.

De enige tastbare herinnering aan de Hood is de scheepsbel die in 2015 werd opgedoken. De rest van het schip is intact gelaten als een groot oorlogsgraf. Maar de bel is een museumstuk geworden, te zien in The National Museum of the Royal Navy in Portsmouth. In 1975 werd de HMS Hood Association opgericht door voormalige bemanningsleden van de Hood, inclusief de drie overlevenden. Het doel van die Association is het levend houden van die geschiedenis en het doorgeven van het verhaal over The Hood aan de generaties van nu en in de toekomst. Hun website is: www.hmshood.com.
Op de locatie waar ooit de Hood te water werd gelaten, staat nu de West College Scotland, een zeevaartschool met 25.000 leerlingen. In dat schoolgebouw werd op 22 augustus 2018, precies 100 jaar na de tewaterlating, een ceremonie gehouden om de bouw van de HMS Hood te vieren.
Een delegatie van Het Polderhuis uit Westkapelle was aanwezig om het schaalmodel van HMS Hood over te dragen. Hierbij waren zowel vertegenwoordigers van het Britse Koninklijk Huis als lokale/regionale bestuurders en de Royal Navy aanwezig.

Het model krijgt in de toekomst een speciale openbare ruimte op de begane grond van het West College in Clydebank. Samen met foto's films en schilderijen vertelt het Westkappelse model het dramatische en heroïsche verhaal van de Hood.

Het schaalmodel van de HMS Hood in het West College Scotland; foto Ada van Hoof

Jan Campert
'De Anne Frank onder de Verzetsdichters'

door Ad Hanneman

Jan Campert was een schrijver en dichter met een Westkappelse achtergrond. Hi werd onze nationale verzetsdichter

foto Fons Hellebrekers

Was het Remco die mijn jeugd inkleurde met Tjeempie, of Liesje in Luiletterland zo was het vader Jan Campert die me hielp Westkapelle te ontdekken met de in 1934 door H.P. Leopold's uitgegeven roman Wier, onder meer in 1961 heruitgegeven door Avanti in Den Haag na zorgvuldige correcties naar het toen actuele taalgebruik en 'het Zeeuws dialect tot iets 'Hollandser' proporties terug te brengen' door zoon Remco.

Wier is een van mijn lievelingsboeken geworden. Ook al omdat op de omslag een tekening van J. Francken heerst. Nog steeds lees ik passages in de eerste uitgave van 1935 waarin Tanne Ingelse -bijvoorbeeld- met haar kruiwagen door het dorp woekert om straatlantaarns aan te steken en de toren van licht te voorzien. En hoe zij met de wijsheid van de vreemde eenvoudige vrouw kaarsrecht en slechts een groet mompelend de dorpse intriges pareert.
'Het liekent wel 'n zigeuner', noteert Campert uit de mond van en Westkappelaar.
Westkappelaar worden was voor haar geen sinecure. Zij moest zich bewijzen. Wellicht heeft Jan Campert -opperde een Vlissingse liefhebber van literatuur- diezelfde afstand ooit gevoeld. De 'deftige dokterszoon' en de dorpsjeugd.
De roman werd niet met open armen ontvangen in Westkapelle. De bewoners herkenden zich niet in de figuren die Campert creëerde; bovendien pasten de namen niet en schreef Campert geen secuur Westkappels, aldus critici en lezers in de hen beschikbare rubrieken van kranten en tijdschriften. Wier werd verguisd.

Respect kwam -ruim- na de oorlog, toen het verzetswerk van de exdorpsgenoot in beeld kwam. Natuurlijk waren er wat schimmige geruchten over de dubbelrol van Jan Campert in het verzet en tijdens zijn gevangenschap in Neuengamme, alwaar hij gekonkeld zou hebben met de kampbewaking. Maar de vroegere directeur Loe de Jong, van het Rijksinstituut Oorlogsdocumentatie, boende die aantijgingen weg als onbewezen. Vrienden van Campert konden zich een dergelijke houding van Campert ook al niet voorstellen.
In Westkapelle is er in elk geval een straat naar hem genoemd...

Was Jan Campert omstreden, ik beschouw hem al sinds jaar en dag als een held, die ondanks de opmars van de nazi's en de bezetting in 1940 volhardde. Hij bleef Voltairiaans ijveren voor het vrije kritische woord. Camperts biograaf Hans Renders, hoogleraar geschiedenis, bewijst dat nadrukkelijk met de zin: 'Hij is de Anne Frank onder de verzetsdichters'.

Maar hij schreef dan ook talrijke (protest) gedichten in de oorlogsjaren. Het vers Het lied der achttien dooden verscheen in de oorlog in twee illegale bladen: Het Parool en Vrije Nederland.
Uit de verzetspoëzie van de bundel Verzamelde gedichten 1922-1943 het sombere, haast wanhopige sonnet 'Vlerken des snellen doods'.

Vlerken des snellen doods en schaduw over streken,
die ik eertijds zoo anders heb gekend,
lichter en onbekommerder! de Waal voor Lent,
het Walchersch landschap en de diepe Zeeuwsche kreken,

en o, mijn Amsterdam, het hart gaat allengs breken,
omdat het aan uw vrije pleinen was gewend,
en Schoorl en Bergen, waar een bevolen bent
vlerken deze snellen doods slaat door de hemelstreken.

Als ik aan Frankrijk denk, dan denk ik aan Parijs.
Ik voel mijn oogen vol van tranen lopen.
Is er het licht nog licht? Zijn de bistro's nog open
na middernacht? De vrouwen klein en speelsch en wijs?"
Wat valt er voor mijn land en Frankrijk nog te hopen?
Ik zie geen uitkomst meer, ik kan wel jaren loopen.

Colofon

Jaargang 19, nr. 80; oktober 2018
Het Polderhuisblad is het orgaan van 'Het Polderhuis Musea & Meer' en verhaalt over de cultuur en het sociale leven van Westkapelle vroeger en nu.
Verschijnt één maal per kwartaal; oplage 1750
Gratis voor inwoners van Westkapelle en donateurs; overigen € 15,- per jaar.

Adres: Zuidstraat 154-156, 4361 AK Westkapelle
www.polderhuiswestkapelle.nl - E: info@polderhuiswestkapelle.nl
Tel.: 0118-570700 - Bank: NL14 RABO 0114961875

Redactie: Jan Kaland, Lieneke van den Heuvel, Ada van Hoof, Ivo van Beekhuizen.
E: redactie@polderhuiswestkapelle.nl
Bijdragen: Ad Hanneman, Kees Minderhoud
Foto voorpagina: Mieke Roelse

Vormgeving: De Witte Print&Design, 's-Gravenpolder, Tel. 0113-745228

Copyright: De auteursrechten op de inhoud van het Polderhuisblad berusten bij Het Polderhuis of, indien die is vermeld, de auteur.

Het volgende nummer verschijnt in januari 2019; kopij vòòr 15 december 2018.

Streetwise (slot)

door Jan Kaland

Luchtfoto KLM Aerocarto 1928

'De drie hoofdstraten beginnen bij de kerk en vereenigen zich bij den dijk, zooals alles op Westkapelle ten slotte op den dijk uitloopt'.
'Eigenlijk is Westkapelle alleen maar een dijk en het dorp aan zijn voet bestaat slechts bij haar gratie'.
(PJ. 't Hooft, Dorpen in Zeeland, 1943)

Het Westkappelse stratenpatroon dat 't Hooft hier beschrijft en op de hierboven geplaatste luchtfoto goed is te zien, is door oorlogsgeweld vrijwel geheel verdwenen. Afgezien van de noordelijke stadsuitbreiding had Westkapelle tot 1944 in grote lijnen nog de middeleeuwse plattegrond, zoals die ook al in de 16 eeuw werd vastgelegd door de bekende cartograaf Jacob van Deventer. Die deed dat in opdracht van de landsheer, de Spaanse koning Philips II; kennelijk was Westkapelle toen economisch of strategisch belangrijk genoeg om het samen met de grote steden in de Nederlanden in kaart te brengen. De originelen van de Van Deventer-kaarten bevinden zich nog steeds in de Biblioteca Nacional in Madrid.

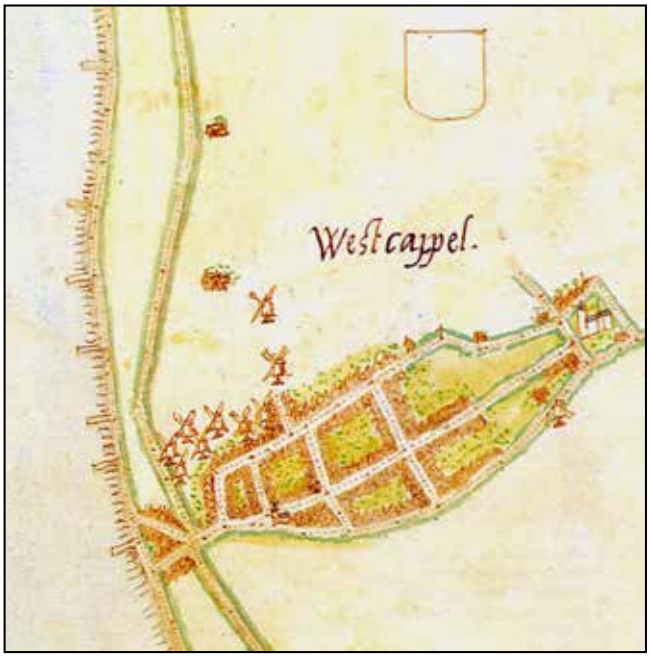

Westkapelle volgens Jacob van Deventer, ca. 1558

Het is wel een apart stadsplan, dat van Westcappel. Een echte stad met stadsmuren is het niet, evenmin een ringdorp en eigenlijk ook geen dijkdorp, want dat is toch gewoonlijk evenwijdig aan de dijk gebouwd en niet haaks erop.
De straten staan vrijwel haaks op elkaar, waardoor de plattegrond de indruk wekt van een schaakbord. Dit al in de oudheid door Hippodamus van Milete aanbevolen stadspatroon kennen we van oude Griekse en Romeinse steden, zoals Pireus, Lucca of Trier en is ook in de latere stedenbouw nog toegepast, bijv. In Manhattan. Het is niet waarschijnlijk dat Westkapelle al in de Romeinse tijd bestond, dus ons schaakborddorp moet wel min of meer 'organisch' ontstaan zijn.
Het economische en sociale centrum van Westkapelle, de Markt, lag aan de uiterste westzijde van de stad. Deze oude markt verdween door aanleg van de dijk. Op de kaart van Van Deventer staat een dubbele dijk, met tussen de twee dijkdelen het grootste deel van die oude markt. Later smolten buiten- en inlaagdijk samen tot één zware zeedijk. Op de luchtfoto uit 1928 ligt tegenaan de dijk nog een restant van de oude markt, herkenbaar aan de driehoekige vorm. Dit westelijke deel van de Zuidstraat heette toen De Kapelle, waarschijnlijk naar de noodkerk die hier gestaan heeft in de jaren 1458-1470 toen de Willibrorduskerk en –toren aan de uiterste oostkant van de stad in aanbouw waren. Maar ook de naam Oude Markt is, vooral in officiële documenten, tot in de 20e eeuw in zwang geweest.

Drie hoofdstraten

De dijk met drie daarop samenkomende oost-west lopende hoofdstraten, 't Hooft ziet dat als de karakteristieke Westkappelse structuur. Maar eigenlijk waren er maar twee hoofd-

staten. De zuidsingel, die bij Van Deventer nog prominent aanwezig was, is door het verval van de stad in de loop van de eeuwen beetje bij beetje van de kaart verdwenen. Op de luchtfoto uit 1928 zien we daarvan alleen nog de westelijke en de oostelijke aanzetten. En bovendien liep deze zuidsingel niet door tot aan de dijk.

Twee echte hoofdstraten dus, die oorspronkelijk Langestraat en Achterweg heetten, maar vanwege hun ligging ten opzichte van elkaar al snel met Zuid- en Noordstraat werden aangeduid.

De oostelijke gedeelten van de twee hoofdstraten waren tot in de eerste decennia van de 20e eeuw vrijwel onbebouwd. Eigenlijk waren het niet meer dan ongeplaveide, modderige toegangspaden naar de kerk en de vuurtoren en hadden daarom de toepasselijke namen Zuid- en Noordkerkepad.

De dwarsstraatjes

Haaks op de hoofdstraten staan de noord-zuid lopende dwarsstraatjes. P.J. 't Hooft schrijft hiervan: *'Tusschen de dwarsstraten staan de bouwblokken en in de blokken staan de huizen tegen elkaar geleund om steun te zoeken tegen den wind'.*

Deze typering maakt al duidelijk dat een vergelijking van het Westkappelse stratendambord met de avenues van Manhattan nogal gewaagd is.

De meest oostelijke dwarsstraat was de Brouwersstraat. Dit straatje leidde naar de stedelijke bierbrouwerij, die op het noordeinde stond, bij de splitsing met de Noordstraat. De brouwerij stopte haar gerstverwerkende werkzaamheden omstreeks het jaar 1790. In haar plaats kreeg het straatje de stadssmederij, gebouwd op de hoek met de Zuidstraat. De naam veranderde daarmee in Smidsstraat en zo heet het straatje nog steeds.

Wel jammer dat we in Westkapelle geen eigen brouwerij meer hebben. Was die er nog wel, dan zou dat veel transportkosten en CO_2-uitstoot schelen.

Tegenover de Brouwersstraat liep volgens de kaart van Van Deventer een straat in zuidelijke richting. De naam daarvan is niet bekend. Aan het begin van de 20e eeuw was van deze straat alleen een onverharde, doodlopende baan overgebleven. Een woonstraat was het niet meer. In de volksmond heette het ''t Baentje'. Hier stond een verenigingsgebouw voor de verenigingen en instellingen op godsdienstige grondslag, kortweg 'het gebouw' en ook de Chr. kleuterschool. De naam 't Baentje werd door de niet-kerkelijke Westkappelaars direct en meestal wat hatelijk geassocieerd met de godsdienstige vorming die van 'het gebouw' uitging.

Iets meer naar het westen kruiste de Zuidstraat weer twee straatjes. Het zuidelijke dwarsstraatje was de Kloosterstraat. Hier zou in de late middeleeuwen een klooster hebben gestaan, maar daar is verder nagenoeg niets over bekend. Wellicht was het een soort dependance van de Norbertijnse monniken die een hoofdvestiging hadden in de Middelburgse abdij. Na de reformatie in de jaren 1572-1574 was het wel afgelopen met het kloosterleven in Westkapelle. Volgens een Westkappelse overlevering zouden de Zeeuwse moppen van het klooster in 1679 zijn gebruikt bij de bouw van de buitenplaats van de ambachtsheer, dicht bij de oude Kloosterstraat. Een andere hardnekkige overlevering beweert dat een oude schuur aan de Kloosterstraat, direct achter het stadhuis, ooit onderdeel was van het klooster. Deze schuur werd verwoest in het bombardement van 3 oktober 1944.

Inkijk in de vooroorlogse Kloosterstraat, met links de oude schuur die ooit onderdeel van het klooster zou zijn geweest; foto Eva Besnyö/Maria Austria Instituut

De noordelijke toegangstraat van het klooster lag in het verlengde van de Kloosterstraat. Deze Monnikenstraat was één van de smalste straatjes van Westkapelle. Na de reformatie moesten Roomskatholieken het in onze contreien niet van een vriendelijke bejegening hebben en het straatje kreeg daardoor de wat minachtende naam Papestraat.

Westelijker, evenwijdig aan de Papestraat lag de Bartstraat. Noordelijk daarvan is een vorkvormige woonstraat ontstaan: de West- en de Oost-Koestraat. De Koestraten verenigden zich bij het ooit los van Westkapelle liggende Koudorp. Op de kaart uit 1558 is al een aanzet van de Oost-Koestraat te zien, maar de eerste bebouwing kwam pas in 1769. De Koestraat bestaat volgend jaar dus 250 jaar, een mooie mijlpaal en een goede reden voor een buurtfeest. De Koestraat ontwikkelde zich naast de Zuid- en de Noordstraat als derde hoofdader van het dorp, vooral voor de koeien die onderweg waren van en naar de weiden op het Noordervroon. De permanente bemesting heeft helaas niet kunnen zorgen voor enig boom- en struikgewas langs de straat.

Naoorlogs stratenpatroon

Het huidige Westkapelle lijkt nauwelijks meer op dat van voor 1944, laat staan op de stad uit 1558. Maar bij de wederopbouw is door de aanleg van de De Casembrootstraat, d' Arke en Achterweg in zekere zin de 16e eeuwse zuidelijke dorpsafronding teruggebracht, zij het niet exact op dezelfde plaats. Ook met de promotie van het Baentje tot Utrechtsestraat is teruggegrepen op Van Deventer. Het schaakbordpatroon is geble-

Het na-oorlogse dorp met de gereconstrueerde zuidsingel en de afgeknotte Noordstraat; collectie Stichting Cultuurbehoud Westkapelle

ven ook al is met de ligging van de straten nog wel wat geschoven ten opzichte van de vooroorlogse situatie. De Noordstraat loopt niet meer door tot de dijk, de Zuidstraat is vanaf de Markt sterk naar het noorden omgebogen, de Oost-Koestraat is verdwenen. Na de in 1988 afgeronde dijkverzwaring heeft de locatie aan het westeinde van de Zuidstraat, waar ooit de Oude Markt lag, weer meer toeristisch en economisch belang gekregen. Het tweepolige dorpscentrum, verbonden door een drukke Zuidstraat, is daarmee ook terug van weggeweest.

Postcoderoos

We lezen het bijna elke dag in de krant: onze CO2 uitstoot moet omlaag. Maar hoe kunnen we dat aanpakken in ons eigen dorp? Eén van de manieren is om duurzame energie op te wekken, bijvoorbeeld met zonnepanelen. Maar niet elk huis is geschikt voor zonnepanelen, en niet iedereen vindt het mooi staan op het dak. Westkapelle staat bekend om haar karakteristieke rode daken en een hoop mensen zouden het zonde vinden als die vol komen te liggen met zonnepanelen.
Maar we hebben in ons dorp ook een bedrijventerrein met geschikte daken. Dáár kunnen we de zonnepanelen leggen die duurzame energie opwekken voor ons dorp. En als we dat doen met een zogenaamde 'postcoderoos', kunnen we daar ook nog de financiële vruchten van plukken, met rendementen tussen de 5% en 7%. Dit rendement komt doordat u de energiebelasting terug krijgt over de energie die u afneemt. De regeling is ontworpen door de belastingdienst - het gaat hier dus niet om een risico dragende investering bij een commerciële partij! (zie ook http://www.postcoderoosregeling.nl).
Een aantal ondernemers uit Westkapelle is bereid haar daken beschikbaar te stellen en de gemeente adviseert en helpt bij het opstarten van het project. Maar voor we dat doen zijn we benieuwd of er interesse is in het dorp. Bent u geïnteresseerd om te investeren in een Postcoderoos project, waarmee uw duurzame energie opgewekt wordt én u meer rendement verdient dan op uw spaargeld? Stuur ons dan vrijblijvend een bericht op duurzaamveere@veere.nl. Bij voldoende animo nodigen wij iedereen die gereageerd heeft uit voor een informatie avond. Daar leggen we u de regeling in detail uit én kunnen we samen besluiten of we aan de slag gaan met een postcoderoos voor Westkapelle!

Met vriendelijke groet,
Het Aanjaagteam Duurzaamheid gemeente Veere

J. van MOOLENBROEK
TEGELWERKEN
• WANDTEGELS
• VLOERTEGELS
• NATUURSTEEN
Adriaan Virulystraat 9
4361 GA Westkapelle
GSM : 06 1697 0986
E-mail : info@jvanmoolenbroek.nl

DOMINICUS
WESTKAPELLE - GOES - DORDRECHT - ROTTERDAM
www.dominicus.nl
HAARDEN TEGELS SANITAIR GEDENKTEKENS NATUURSTEEN

Van jaloezie achter de rollator en Charley Toorop schouwen

door Ad Hanneman

Het was me al vaker opgevallen: het standbeeld Charley Toorop staat te ver van de bankjes om de creatie van Gijs Assmann zittend te kunnen schouwen; er zou een halve maanvormige bank tegenover het beeldhouwwerk moeten staan daar op de dijk. Tijdens een zomerse wandeling met wat wind en nat, toen ik in de verte een vrouw op een omgedraaide rollator zag zitten, enkele meters van het beeld, werd het gemis me weer duidelijk. Nieuwsgierig liep ik in haar richting. Niet al te overdreven, hield er rekening mee dat mogelijk iets mis was met die mevrouw.
Nee. Er was niets aan de hand. Ze wist niet wat ze van het beeld moest denken. Daarom bestudeerde ze het. 'Gewoon niks', adviseerde ik haar. 'Kunst is kunst. Neem het op en denk aan de kunstenaar van toen en waarom het beeld er staat'. Ze wist meer dan ik veronderstelde. We keuvelden nog wat over kunst, wierpen elkaar de gebruikelijke clichés toe en onderwijl besefte ik dat mijn leeftijd voldoende was gevorderd om een vrouw met rollator aantrekkelijk te kunnen vinden. Zelfverwijt! Door mij verfoeide begrippen als gehandicapten racisme, seksisme, gebrek aan empathie en respect voor wie dan ook knetterden door mijn hoofd toen de vrouw mijn gepieker onderbrak. 'Ik heet Anne', en ze nodigde me uit voor een kopje koffie in Het Polderhuis aan de voet van de dijk.
Het was gezellig en we spraken af; en nog eens, en nog eens, en nog eens. Bij mij in Westkapelle en bij haar in Goes. Het idee van de halvemaanvormige bank zag ze wel zitten en ze lachte om de dubbelzinnigheid van die opmerking. Over haar handicap en de noodzaak van de rollator wilde ze 'even niet' praten in die periode van kennismakingsbezoeken; tot een tijdje geleden. Met horten, stoten en soms een traan vertelde ze over de 'stompzinnige poging' om zichzelf het leven te ontnemen. In een novembernacht enkele jaren geleden was ze zwaar depressief een half uur over de vluchtstrook van de A58 richting Arnemuiden gelopen met het doel om voor de wielen van een vrachtwagen te springen. De chauffeur - kennelijk gewaarschuwd door eerder passerende collega's die haar op de vluchtstrook hadden zien lopen - reed al niet meer uiterst rechts, zodat zij haar doel niet bereikte. Ze belandde na de sprong tegen de zijkant van de draaiende wielen en ze bleef bewegingsloos liggen, midden op de weg, las ze in de politieverklaring van de chauffeur . Een ontwrichte ruggenwervel en een schedelbasisfractuur hielden haar 'langer dan gewenst' in het ziekenhuis.
Ik was onder de indruk en had niet het lef om de waarom vraag te stellen. Stil reed ik naar huis.

Toch kon ik het niet laten haar aan te sporen om de reden te vertellen die haar tot de wanhoopsdaad had gedwongen. Ik citeer: 'Mijn zus trouwde met een man op wie ik al jaren verliefd was. Uit jaloezie maakte ik Henk zwart. Ik loog over zijn mogelijke buitenechtelijke affaires en flirten die ik in cafés zogenaamd had gezien en als hij een expositie inrichtte met zijn werk, reed ik quasi langs. Irene mijn zus zei dan later dat Henk had verteld over mijn bezoek. Mijn reactie: 'Ja. En hij was niet alleen'. Ze stopte en snoot overdreven haar neus. 'Eerst geloofde ze me niet, maar ze ging hem steeds meer wantrouwen. Ik vertelde het ook aan onze moeder. Irene was toen helemaal om. Binnen de kortst mogelijke tijd nam ze afscheid van Henk, nam de kinderen mee en immigreerde naar Amerika waar ze met een steenrijke Chinees trouwde.
Henk verloor zich helemaal in de kunst, leeft en werkt in zijn atelier en komt sinds jaar en dag alleen voor de boodschappen buitenshuis of als hij een stuk landschap wil schetsen om later te schilderen in één van zijn grotere doeken. Zo heeft hij al tig keer de vuurtoren bij jullie geschilderd. Na de scheiding toen Irene al in Amerika woonde heeft hij me de deur gewezen. Kort daarop verloor ik me in de drank, totdat ik met een fles wodka in mijn tas over de A58 liep'.
'Jeminee', antwoordde ik sprakeloos en onder de indruk. 'Wat een ellende'.

Onze vriendschap is nu minder intensief. Waarom weet ik niet: verwaterde om allerlei redenen. Soms belt ze. Er volgen korte gesprekken. De frequentie mindert.
Kortgeleden zag ik haar weer op de dijk. Ze liep zonder rollator lichtjes been trekkend bij de tank. Ze wuifde me toe. Vriendelijk. We hebben zonder veel woorden of vragen een appeltaartje bij de koffie gegeten in Het Polderhuis. Ik nam afscheid zonder de wens 'tot ziens', maar met een zachte handdruk.

Supermarkt
HANS
net iets anders

MINIKRAANVERHUUR
MINDERHOUD
TEL.: 06 - 21 41 64 21
WESTKAPELLE

'De gunfactor is enorm op Westkapelle'

door Lieneke van den Heuvel

Strandbar Bombaai met de trotse exploitant Niels van Alphen

Het oudste strandpaviljoen van Westkapelle staat op het badstrand, in 't Gat, zoals ze in Westkapelle zeggen. Ooit had dit paviljoen de ludieke bijnaam "De Helihaven", vanwege het als een kaal platform ogende buitenterras. Maar dat is verleden tijd. Met de entree van de jonge ondernemer Niels van Alphen is het een strandbar met de naam "BomBaai".

Tijdens de eerste 'zomerweer dip' van dit seizoen heb ik een gesprek met één van de vele nieuwe ondernemers in Westkapelle: Niels van Alphen (28) in zijn Strandbar Bombaai. Niels, spraakzaam en enthousiast: 'Er komt veel op je pad als je een zaak start. Het is een grote verantwoordelijkheid, het kost veel energie maar je krijgt er ook veel energie van'.
Op mijn vraag hoe zijn eerste seizoen als recreatieondernemer gegaan is, steekt Niels van wal. 'Op 28 maart, de dag voor Goede Vrijdag zijn we open gegaan. Pasen was de vuurdoop. Het was wisselvallig weer maar we hadden gelukkig veel aanloop. Veel Westkappelaars en vrienden van verder op kwamen langs'. 'Ik ben veel bezig op social media en heb veel volgers op Walcheren. Die komen allemaal wel een keer kijken' grinnikt Niels.
'Het was natuurlijk een prachtig zomerseizoen. We hebben het supergoed gedaan met zijn allen. Het team kon het gelukkig allemaal net aan! Al hadden we er wel wat meer handjes bij willen hebben. Maar het is niet eenvoudig om personeel te vinden…' Hij heeft veel hulp gekregen van vrienden en familie. Niels' tweelingbroer Theo was op de achtergrond een grote steun. Theo heeft een managementfunctie bij een grote horecazaak in Amsterdam. Lachend zegt Niels: 'Hij heeft dus veel ervaring…. En heeft me veel geholpen". Niels maakt de kanttekening dat een horecazaak in Westkapelle qua publiek natuurlijk heel wat anders is dan in Amsterdam, andere dynamiek, andere mensen met een ander uitgavenpatroon. Volgens hem hebben we hier te maken met de impulsieve klant en speelt ook het weer een grote rol. "Mensen gaan naar het strand en verzeilen dan in een strandpaviljoen…'

Niels heeft vanaf zijn tienertijd al de ambitie gehad om in de horeca te gaan. Z'n eerste baan was op het terras van 'Boem…', dat moest hij samen met Theo vegen en schoonhouden. De broers zijn erg aan elkaar gehecht maar het kon ook goed botsen. 'Er was altijd wel sprake van een zekere competitie', herinnert hij zich met enige zelfspot. 'Onze ouders vonden het dan ook beter dat we niet voor dezelfde baas werkten. Ik ben toen in de afwaskeuken van De Fontein aan de slag gegaan. Maar de echte keuken trok enorm. Als de afwas klaar was, ging ik gauw naar de koks', lacht hij, soms misschien zelfs tot vervelens toe. Maar de zomer daarop stond ik wel mooi zelf in de keuken.

café - restaurant - catering
KASTEEL VAN BATAVIA
WESTKAPELLE
WWW.KASTEELVANBATAVIA.NL
ZUIDSTRAAT 143
4361 AH WESTKAPELLE
0118-571371
INFO@KASTEELVANBATAVIA.NL

170 ruime jaarplaatsen
en 60 toeristische
plaatsen op Walcheren
tussen Westkapelle
en Zoutelande
camping
het hoge licht
gewoon genieten!
www.campinghethogelicht.nl • 0118 - 571268

'Poker is gewoon een super leuk spel'!

Zeven jaar lang heeft Niels met pokeren z'n geld verdiend. En zich over de hele wereld in het uitgaansleven gestort en goed om zich heen gekeken hoe ze het elders aanpakken in de horeca. 'Ik was wekelijks 50 tot 65 uur aan het pokeren. Een heerlijke tijd... je hebt als jonge jongen de vrijheid om je eigen dagindeling te bepalen en te reizen, avonturen te beleven. Die combi maakte het zo interessant' vertelt Niels.

In 2008-2009 werd Pokeren een hype. Ook in Westkapelle. 'Ik speelde al veel kaartspelletjes met m'n maten... maar ik was de enige uit de groep die meer mogelijkheden zag in het pokerspel', zegt Niels. Hij verdiepte zich in de strategie en werkte aan zijn wiskundige inzicht om te zorgen dat hij beter werd dan zijn tegenstanders. 'Toen won ik een prijs... en nog een; ik deed mee aan online wedstrijden maar ging ook de wereld over voor grote toernooien'. Zo is hij uiteindelijk ook in Las Vegas terecht gekomen, op het grootste pokerevenement ter wereld: The World Series of Poker. 'Ik was 21 en heb samen met m'n oudere broer Peter en m'n ome Lou een geweldige tijd gehad in Las Vegas. Uiteindelijk werd ik 30e, maar er waren wel een paar duizend deelnemers hoor', blikt hij terug.

'Toen m'n zoontje Danny werd geboren in 2016 ben ik gestopt met mijn leven als pokeraar, ook omdat mijn inkomen nogal fluctueerde en ik behoefte kreeg aan een nieuwe uitdaging'.

De horeca in... dat wilde hij graag. Hij keek wat om zich heen... heeft nog aan het Koffiehuis gedacht maar dat was voor een beginnend ondernemer niet haalbaar. Vlak voor de kermis in 2016 werd hij benaderd door de eigenaar van het strandpaviljoen in het Gat. 'Ik ben aan het rekenen gegaan, maar het was allemaal niet realistisch toen: het seizoen was al lang begonnen! Maar in oktober 2017 kwam er een herkansing en nu was de aanlooptijd om een bedrijf te starten wel gunstig. 'En ik had tijd om een beter bedrijfsplan te maken', vervolgt Niels enthousiast. En zo: 'Het is gelukt. Ik ben met mensen bezig, met eten bezig èn met geldstromen. Al die aspecten vind ik leuk!'

Niels bij een foto van de gebombardeerde dijk, het begin van de bombaai.

Bombaai

Hoe is hij toch bij de op het eerste gezicht curieuze naam BomBaai gekomen, vraag ik hem.

'Ik wil mensen via BomBaai kennis laten maken met een ondergewaardeerd en vaak onbekend stukje Veerse kust. Een passende naam bestaat in mijn visie dan uit een combinatie van het concept van de exploitatie en de locatie'. Niels vertelt dat hij met de naam een verbinding wil maken met het verleden. Het baaivormige badstrand is ontstaan op de plaats waar in 1944 door geallieerde bombardementen een gat in de dijk werd geslagen. De naam 't gat' voor het badstrand hoor je nog wel, maar heeft toch iets negatiefs. 'BomBaai' duidt ook op de nare geschiedenis, maar evenzo op het prachtige badstrand dat we daaraan te danken hebben. En: '...het bekt lekker en roept zomerse associaties op, dat is wat je wilt bij een strandbar'. Niels: 'Bij een strandpaviljoen denk je aan iets groots en weids. Maar dit is één van de kleinste paviljoens aan de kust van Veere: vandaar een strandbar! Gezellig en intiem'.

Ondanks de drukte van een eigen zaak heeft Niels van Alphen zijn gaaischietercarrière er niet aan gegeven. 'Nou, carrière... ik moet eerst nog maar eens prijsschieten', lacht hij. 'Mijn broer Theo is een jaar later begonnen en heeft er al een scheepje afgeschoten, dat schreeuwt om revanche. Theo en ik hebben een ludieke inbreng bij de gaai gehad met een cocktailbar op de baan, maar daarvoor had ik het dit jaar te druk. Het gaaischieten is geweldig met al die mannen onder elkaar, zo veel saamhorigheid, het is echt iets van dit dorp'.

Ondernemersdorp Westkapelle

Niels vindt Westkapelle een dorp in ontwikkeling. Er zijn veel nieuwe jonge ondernemers die bijdragen aan de leefbaarheid van het dorp. 'De gunfactor is hier enorm. Je denkt natuurlijk altijd eerst aan je eigen bedrijf, maar daarna ook de leefbaarheid van het dorp. En we sturen klanten naar elkaar door, zo hoort het op Westkapelle', zegt Niels.

'De kermis, het Dijkfeest en Woensdag Westkapelle, dat kunnen we alleen maar voor elkaar krijgen als we het samen doen. Het Polderhuis speelt daar natuurlijk ook een prachtige rol in en zorgt voor de verbinding tussen de cultuur en de ondernemers. Kijk naar de ambachtsmarkt, dat trekt enorm veel volk. Het is een mooie hoek hier rond het Polderhuis met die mooie tuin'.

'Het is een rustig dorp maar je kunt er kwalitatief goed eten, we hebben goede campings maar ik mis nog een goede hotelaccommodatie. De Markt zou er meer bij betrokken moeten worden. Herrijst, het Koffiehuis en het oude gemeentehuis zouden een goede functie moeten krijgen, maar dat is planologisch niet gemakkelijk, heb ik begrepen'.

Tot slot komt ook zijn carrière bij de Noormannen nog aan de orde. Niels zit in het bestuur van de voetbal. Toen hij 6 jaar was, werd hij keeper bij de F-jes. Hij is 12 seizoenen keeper van het eerste geweest naar nu gestopt vanwege zijn nieuwe bedrijf. 'Je kunt niet alles blijven doen maar ik mis het wel. Je laat een team achter en dat vind ik het moeilijkste... maar je moet keuzes maken en daar zitten soms ook vervelende consequenties aan' stelt hij nuchter vast.

'Danny is nu 3,5 jaar en heeft voor het eerst gevoetbald in de gymzaal... nog erg speels, maar ook heel eigenzinnig', besluit de trotse vader ons gesprek.

De Stichting Cultuurbehoud Westkapelle heeft een uitgebreide verzameling historisch beeldmateriaal over Westkapelle. Veel foto's zijn beschikbaar gesteld door particulieren, vaak ook uit een nalatenschap. Niet altijd is op foto's meteen duidelijk waar ze zijn genomen of wie er op staan en in dat geval probeert de SCW achter meer informatie te komen.

Boventaande foto dateert uit de jaren dertig van de 20e eeuw en bevindt zich al lang in de collectie van de SCW. De foto is kennelijk bedoeld als reclame voor zuivelproducten van het Bredase bedrijf Delfia. Wanneer en bij welke gelegenheid de foto is gemaakt, is niet bekend. Evenmin weten we wie de Westkappelse meisjes en de wat zelfvoldaan ogende man in hun midden zijn. Graag komt de SCW daarover meer te weten. Als u informatie of vermoedens heeft, stuur een mailtje aan info@westkapellecultuurbehoud.nl.

Hebt u zelf foto's die op de een of andere manier een historische waarde hebben, de Stichting Cultuurbehoud houdt zich aanbevolen.

Zeelandtools.nl
sterk in gereedschap
• Handgereedschappen • Elektrische gereedschappen • Slijpschijven
Olieproducten • Klimmaterialen • Lasapparatuur
GEDORE carolus makita BOSCH
Vroonwegeling 2 • Westkapelle

• Bemiddeling bij aan- en verkoop
• Taxatie
• Advies
HOUMES MAKELAARS
Actieve makelaars
die de markt in beweging houden...
HOUMES MAKELAARS
Markt 82 - Westkapelle
Tel. 0118-571539
E-mail info@houmesmakelaars.nl
HOUMESMAKELAARS.NL

Sandy's Hairstyling
uw kapster aan huis
Sandy Wattel
Westkapelle
Tel: 06 - 11 202 787
Mail: sanwattel@hotmail.com

W. Huibregtse Handelsonderneming
staal - rvs - aluminium
Las en constructie
Prelaatweg 9v
4361JB Westkapelle
Tel. 06 - 558 716 08
wouthuibregtse@zeelandnet.nl

Westkappelaars als landschapskleuring

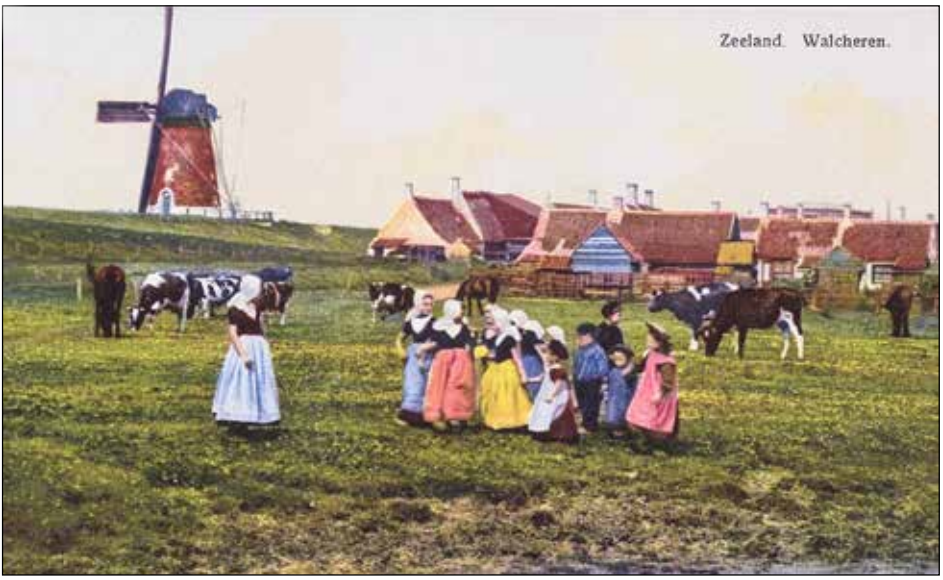

De informatie voor de toerist en de aantrekkelijkheden van onze regio, daar hadden ze een eeuw geleden een andere kijk op dan nu. In het boekwerkje 'Op de fiets door Zeeland', in 1913 uitgegeven door de Echte Nederlandse Fietsersbond in Middelburg, lazen we een opmerkelijke visie op Westkapelle en de Westkappelaars.

'Westkapelle ligt geheel op zichzelf en de bewoners onderscheiden zich wat kleeding zoowel als lichaamsbouw betreft van de andere bewoners van Walcheren - de oorspronkelijke bewoners waren Noorsche vissers die zich hier vestigden.
Veel bezienswaardigs is er niet; alleen een tweede vuurtoren -voor de Schelde, terwijl de andere op de dijk voor Noordzee-schepen dient- is merkwaardig gebouwd; het is een massief, 38 m. hoog opgetrokken steenen gevaarte, oorspronkelijk kerktoren, thans sedert 1818 een vuurtoren met een prachtig kustlicht, dat 40 km. ver zijn stralen zendt. De kerk, hierbij behoorend werd in 1831 geheel door brand vernield. Een steenen wenteltrap voert naar het plat, vanwaar een heerlijk uitzicht over Walcheren.
In het dorp heeft men nog, midden in de Zuidstraat, het in de 15e eeuw gebouwde stadhuis met een netten arduinsteenen gevel.
Van hier voert nu een vriendelijke, zeer kronkelende landweg verder; hij is niet breed en in den winter is het een heel corvée de weeke kleimassa door te komen, maar in den zomer is er een goed hard fietspaadje in het midden, dat ons de tocht zeer goed doenlijk maakt. En wij zullen ons de moeite niet beklagen - verder rechts van ons de duinen, met hun ontelbare voetpaadjes naar boven voerend, den indruk gevend van groote bergen; hier en daar een hofstede, verscholen in een groep bomen; links en rechts van ons hooge korenvelden en vlakke weilanden; en telkens komen wij de boerinnetjes en boertjes tegen, die, vooral de eerste in hun eigenaardige kleederdracht het landschap zo aardig kleuren.
Voeg hierbij dat de bevolking beleefd is en behulpzaam en we van bedelende kinderen maar weinig of geen last hebben, gelijk dit in andere afgelegen oorden die door vreemdelingen veel bezocht worden wel 't geval is (Marken b.v.!) - en men oordeele of dit tochtje langs Walchers zuidkust, hoewel niet met zooveel natuurschoon als de noordkust, óók niet waard is gemaakt te worden.'

Het Polderhuis staat of valt met de inzet van vrijwilligers en dat geldt ook voor het Polderhuisblad. Je zou het met dit extra dikke herfstnummer misschien niet direct zeggen, maar voor de kleine redactie is en blijft het moeilijk om steeds weer nieuwe boeiende verhalen te presenteren. Voor de broodnodige variatie hebben we behoefte aan artikelen van anderen. Wij verlangen daarom naar uitbreiding van het redactieteam of bijdragen van mensen die buiten de redactie af en toe een artikel willen en kunnen schrijven. Onderwerp: Westkapelle, de Westkappelaars en Het Polderhuis, in al hun gedaanten en activiteiten.
Heb je belangstelling? Informatie en aanmelding in het Polderhuis: ☏ 0118-570700, E: info@polderhuiswestkapelle.nl of redactie@polderhuiswestkapelle.nl

de Tijd
BRASSERIE
Markt 91, 4361 AE Westkapelle, 0118-571482
www.brasseriedetijd.nl

hubo
Overtref jezelf
Maatwerk-specialist
Ook voor woning-beveiliging
POLITIE KEURMERK VEILIG WONEN
&
SCHILDERSBEDRIJF
WESTKAPELLE
ZUIDSTRAAT 118 - T: 0118 57 26 12
WESTKAPELLE@HUBO.NL
WWW.HUBO-WESTKAPELLE.NL

Agenda:

12 oktober:	Juttersdag, Polderhuis
12 oktober:	Korenavond, Westkapelle Herrijst, 19.30 uur
17 oktober:	Herfstfair, 10-16 uur, Wozoco De Kreek
17 oktober:	Kampioenendag, wedstrijdjes met echte bekers voor jong en oud, kinderen en ouders, 13.00 - 16.00 uur, Polderhuis
18 oktober:	Zing maar mee, 19.30 uur, Kasteel van Batavia
19 en 20 oktober:	Markt in Plaza, Brasserie De Boomgaard
20 oktober:	Mega Oktoberfest, 21 uur, Westkapelle Herrijst
24 oktober:	Tuus emaekt markt, 11-16.30 uur, Polderhuis
26 oktober:	Presentatie Over wolken en Luchten, Polderhuis
27 oktober:	Nacht van de Nacht; zie elders in dit blad
29 oktober	Bingomiddag, 14.00 - 16.00 uur, Wozoco De Kreek
1 november:	Herdenking bevrijding; zie elders in dit blad
2 november:	Herdenkingswandeltocht, start bij Polderhuis
3 november:	Memoria wandeltocht, start bij Polderhuis
3 november:	Oe tooier oe mooier, ludieke acties voor een goed doel, Kasteel van Batavia
8 november:	Workshop Kertboompjes maken, Polderhuis
9 en 10 november:	Toneeluitvoering Wasschappelse toneelploeg, Westkapelle Herrijst
10 november:	Mannenontbijt, 8 uur, Polderhuis
12 november:	De Jochies uit Den Haag, Wozoco De Kreek
15 november:	Digicafé: hulp bij problemen met computer, tablet, mobiele telefoon en social media, 13.30 - 16.00 uur, Polderhuis
17 november:	Intocht Sinterklaas m.m.v. OKK; vanaf 13.30 uur
22 november:	Workshop Kerstkaarten, 13.30 uur, Polderhuis
22 november:	Zing maar mee, 19.30 uur, Bij de Koster
24 november:	Mountainbike Pepernotentocht Ride4Kids, start bij Kasteel van Batavia
26 november:	Bingomiddag, 14.00 - 16.00 uur, Wozoco De Kreek
29 november:	Handwerkcafé, 13.30 uur, Polderhuis
6 december:	Sinterklaascadeaumiddag, 13.30 uur, Polderhuis
7 en 8 december:	Kerst & Doemarkt, brasserie De Boomgaard
8 december:	Optreden Reginald Peene, zang en entertainment, 14.40 uur, Wozoco De Kreek
12 december:	Kerstfair/Instuif, 14-17 uur, Sportzaal De Bellink
15 december:	Zeeuwse ATB-competitie; start 12 uur bij Kasteel van Batavia
15 december:	Optreden Koor Sheborim. 14.30 uur, Wozoco De Kreek
20 december:	Workshop Bloemschikken, 13.30 uur, Polderhuis
22 december:	Feestelijke Kerstsing met concert, Westkapelle Herrijst
28 december:	Laatste schot KNRM-wipperkanon 13.30 uur; Reddingspost KNRM
31 december:	Tankloop, start en finish op de dijk met daarna live muziek in Kasteel van Batavia, vanaf 12 uur
19 januari 2019:	Nieuwjaarsconcert brassband OKK

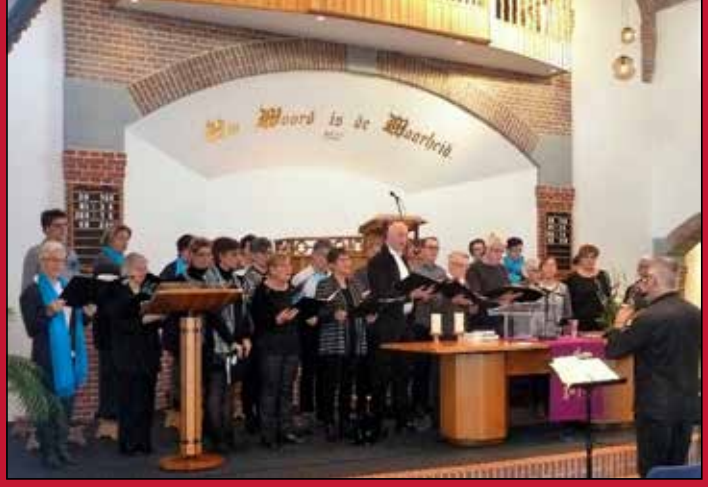

Het koor Exaudi doet mee aan de Korenavond; foto www.koorexaudi.nl

PROFCOM-IT

Voor alles op computergebied!

Torenstraat 34
4361CV Westkapelle
0118-572249
info@profcom-it.nl
www.profcom-it.nl

Computers en toebehoren - PC- en laptopreparatie
Systeem- en netwerkbeheer

HOOFDSPONSOR:

evansighem.nl

betonboren
betonzagen
sleuvenfrezen
vloerenschuren

Jakob Brasserstraat 21
4361AV Westkapelle
GSM 06 2002 3600
Fax 0118 57 2028